

“อรมน” หรือ “อาเซียน” ยกระดับความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา ผ่านเวที AWGIPC ครั้งที่ 77 ที่ประเทศมาเลเซีย มุ่งผลักดันอาเซียนสู่เวทีการค้าโลกอย่างเข้มแข็ง

เมื่อวันที่ 3 - 6 พฤศจิกายน 2568 นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา นำทีมคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมคณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน (ASEAN Working Group on Intellectual Property Cooperation: AWGIPC) ครั้งที่ 77 ณ รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย เพื่อเจรจาปรับปรุงกรอบความร่วมมือ และหารือจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียนระยะ 5 ปี (2569 - 2573) ซึ่งมุ่งพัฒนาระบบนิเวศทรัพย์สินทางปัญญาให้เอื้อต่อการสร้างสรรค์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนในภูมิภาค และยกระดับเศรษฐกิจให้เข้มแข็งในเวทีการค้าโลก

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม เผยว่า การประชุมคณะทำงาน AWGIPC ครั้งที่ 77 จัดขึ้น ณ รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นเมืองแห่งศูนย์กลางของอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) อันเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ โดยมีบริษัทข้ามชาติและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในอุตสาหกรรมดังกล่าวอยู่เป็นจำนวนมาก สะท้อนบทบาทและศักยภาพของภูมิภาคอาเซียนในห่วงโซ่การผลิตเทคโนโลยีขั้นสูง โดยที่ประชุม AWGIPC ต่างเห็นพ้องที่จะร่วมกันพัฒนาระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนฐานเทคโนโลยีและนวัตกรรม

นางอรมน กล่าวว่า การประชุม AWGIPC ครั้งนี้ ถือเป็นหมุดหมายสำคัญที่ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน พ.ศ. 2559 - 2568 (ASEAN IPR Action Plan 2016 - 2025) ได้สำเร็จลุล่วง เช่น การพัฒนาศักยภาพผู้ตรวจสอบสิทธิบัตร การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติและประสบการณ์ด้านการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และการจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น พร้อมต้อนรับประเทศติมอร์เลสเตเข้าร่วมการประชุม AWGIPC ครั้งแรกในฐานะประเทศสมาชิกลำดับที่ 11 ของอาเซียน ที่เพิ่งได้รับการรับรองสถานะภาพสมาชิกอาเซียนอย่างเป็นทางการในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 47 เมื่อปลายเดือนตุลาคมที่ผ่านมา โดยผู้แทนอาเซียนทั้ง 11 ประเทศได้ร่วมหารือจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียนในช่วง 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2569 - 2573) หรือ ASEAN IPR Action Plan 2026 - 2030 โดยไทยได้เน้นย้ำความสำคัญของการทำงานร่วมกันของอาเซียน เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ตอบโจทย์ความต้องการของภาคธุรกิจ การสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องประโยชน์และการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา การใช้ประโยชน์ทรัพย์สิน

ทางปัญญาเชิงพาณิชย์ผ่านการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นทุนเพื่อการระดมทุนและใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจ และการส่งเสริมสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืนแก่ SME และชุมชน เป็นต้น

ที่ประชุมยังสามารถหาข้อสรุปการเจรจาจัดทำกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือทรัพย์สินทางปัญญา (ASEAN Framework Agreement for Intellectual Property Cooperation: AFAIPC) ที่จะ เป็นกรอบแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือและยกระดับระบบนิเวศทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียนในอนาคต รองรับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยฝ่ายเลขาธิการอาเซียนจะนำเอกสารข้อสรุปดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสและระดับรัฐมนตรีอาเซียนเพื่อขอความเห็นชอบตามลำดับต่อไป

ภายหลังการประชุม กรมยังได้หารือกับผู้แทนจากองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization: WIPO) สำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาสหภาพยุโรป (European Union Intellectual Property Office: EUIPO) สำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาแห่งสหราชอาณาจักร (United Kingdom Intellectual Property Office: UKIPO) รวมทั้งสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาแห่งประเทศสิงคโปร์ (Intellectual Property Office of Singapore: IPOS) ในเรื่องการพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา เช่น การนำเทคโนโลยีเกิดใหม่ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มาเพิ่มประสิทธิภาพทั้งด้านการให้บริการสืบค้น ข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาแก่ประชาชน และการตรวจสอบคำขอจดสิทธิบัตรการประดิษฐ์ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ และเครื่องหมายการค้า ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงลึกที่จะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหน่วยงานและบริการประชาชนต่อไป นางอรมน กล่าวทิ้งท้าย